

Oponentský posudok

k žiadosti o vymenúvacie konanie za profesora
v študijnom odbore 4.3.3 Environmentálny manažment, akreditovanom na SPU Nitra.

Žiadateľ: doc. RNDr. Ing. Jozef Mindáš, PhD.

Ústav ekológie a environmentalistiky Stredoeurópskej vysokej školy v Skalici

Oponent: prof. RNDr. Pavol Bielek, DrSc.,

Katedra environmentálneho manažmentu, FEŠRR, SPU Nitra

Posudok je vypracovaný na základe menovacieho dekrétu dekanky Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja, doc. Ing. Olgy Roháčikovej, PhD., zo dňa 1.7.2019. Podklad k vymenúvaciemu konaniu za profesora vypracoval žiadateľ. Obsahuje 10 položiek obvykle požadovaných pre tento druh dokumentu. Je to relatívne rozsiahly dokumentačný materiál obsahujúci dôležité odborné informácie a oficiálne doklady a potvrdenia vydané a podpísané kompetentnými rozhodovacími inštitúciami a osobami. Okrem toho prezentuje významné práce a zodpovednosti žiadateľa súvisiace s jeho vedecko-výchovnou činnosťou a to doma i v zahraničí. Žiadosť o inauguráciu na inom ako materskom pracovisku žiadateľa vyplýva z absencie oprávnenia jeho pracoviska pre inauguračné konania v konkrétnom študijnom odbore.

Žiadateľ je známou odbornou autoritou. Primárne odborné vzdelanie dosiahol štúdiom na Technickej univerzite vo Zvolene (Ing.) vrátane tretieho stupňa (PhD.) a na Matematicko-fyzikálnej fakulte UK v Bratislave (RNDr.). Habilitoval sa na TU vo Zvolene. Pôsobil na niekoľkých významných vedecko-výskumných a vysokoškolských pracoviskách a v mnohých funkciách. Odborným zameraním predstavuje významného špecialistu v eko-environmentálnych vedách s mnohými parciálnymi prínosmi v odbore, v štátnej správe a pri výchove nových odborníkov. Jeho odborné zameranie je v súlade s jeho osobným rozhodnutím žiadať o profesúru v študijnom odbore 4.3.3 Environmentálny manažment.

V súlade s poverením na vypracovanie oponentského posudku postupne zhodnocujem aktivity žiadateľa nevyhnutné pre splnenie podmienok Vyhlášky MŠ SR č.6/2005 zo dňa 8. decembra 2004 Z. z. pre menovanie za profesora.

Pedagogické aktivity.

Nadväzujú na relatívne rozsiahlu vedecko-výskumnú činnosť s reálnym potenciálom pre formovanie odbornej budúcnosti poslucháčov vysokých škôl. Za 16 rokov pedagogickej činnosti (kritérium pre inauguračné konanie je 10 rokov) poskytol svoje vedomosti a odborné skúsenosti stovkám vysokoškolákov. Jeho odborný vzdelávací potenciál je široký a to od meteorológie a klimatológie, cez niekoľko špecializácií ekologických a environmentálnych štúdií až po krajinnú ekológiu a environmentálnu politiku. V spoluautorstve publikoval 4 vysokoškolské učebnice (kritérium 2/6, skutočnosť 4/7,14), 3 vysokoškolské skriptá (kritérium 2/6, plnenie 3/7,6) , viedol práce 8 bakalárov a 25 diplomových prác (kritérium bakalárov a inžinierov spolu 20, skutočnosť 33).

Na Stredoeurópskej vysokej škole v Skalici je garantom bakalárskeho študijného programu Životné prostredie v rámci študijného programu 4.03.01 Ochrana a využívanie krajiny, 2

predmetov pre doktorandov a spolugarantom študijného programu 4.03.03 Environmentálny manažment. Doteraz vyučoval celkom 7 predmetov pre bakalárske štúdium a 2 predmety pre magisterský stupeň.

Celkovo možno konštatovať, že pri pedagogických aktivitách žiadateľ prekračuje všetky kritériá požadované pre inauguračné konanie.

Vedecko-výskumná činnosť a publikačná činnosť.

Žiadateľ bol doteraz riešiteľom alebo spoluriešiteľom 8 výskumných projektov, z toho 4 boli zahraničné. Prevažne sa zameriavali na výskum lesných spoločenstiev s ambíciou prispieť k teórii a k odbornej praktickej činnosti pri ich ochrane a zveľaďovaní. Sú to veľmi aktuálne témy zamerané na identifikáciu a hodnotenie najmä negatívnych vplyvov na prírodné prostredie lesa vrátane optimalizácie metodických postupov pri zisťovaní ich pôsobenia, hodnotenia reálneho stavu, mapovania, hľadania kritických hodnôt a prezentovania návrhov opatrení na ochranu. Lesnícky a meteo-klimatický odborný základ ponúkol menovanému pohybovať sa na odborných rozhraniach problémov s integrovaným prístupom k otváraní tém odborných problémov, ale aj k ich riešeniu. Veľmi preukazne to dokazujú jeho interpretácie týkajúce sa pôsobenia klimatickej zmeny na lesné ekosystémy vrátane adaptačných návrhov a ponúk pre rozhodovanie. S uznaním treba hodnotiť aj jeho rozsiahle záťažové štúdie týkajúce sa znečistenia lesov v SR a degradačných javov na lesnej pôde a v krajine. Medzinárodné projekty umožnili žiadateľovi získať medzinárodné skúsenosti a zapojiť relevantné poznatky získané na Slovensku do medzinárodných štúdií vrátane nadnárodných mapových a obrazových záznamov. Dobrým príkladom toho je USA-slovenský projekt zameraný na bilancie emisií skleníkových plynov za oblasť LULUCF v zmysle metodických postupov IPCC, analýzy zraniteľných lesných ekosystémov Slovenska podľa scenárov zmeny klímy a vypracovanie návrhov pre adaptačnú stratégiu.

Publikačná činnosť doc. Mindáša vo všetkých položkách prevyšuje a v niektorých aj vysoko presahuje kritéria pre plnenie podmienok na menovanie za profesora. Z celkového počtu vedeckých publikácií 140 (limit je 50) je 12 registrovaných v databázach CC, WoS a Scopus (kritérium je 10) a 8 z nich je v kategórii A (kritérium je 5). Pomer kritérií k plneniam má pre aktívnu účasť na konferenciách hodnotu 30/60, z toho je 16 účastí na medzinárodných konferenciách. Osobitne treba spomenúť kapitoly v 4 vedeckých monografiách vydaných v zahraničných vydavateľstvách. Pri citáciách je spomínaný pomer 70/487, z toho WoS alebo Scopus 40/176. Odborný obsah publikácií je relevantný k obsahu projektových aktivít. V spoluautorstvách publikácií figurujú významné vedecké authority, čo svedčí o práci doc. Mindáša v odborne vysoko erudovaných vedeckých a odborných kolektívoch. Ním publikované poznatky sú citované v prácach rôznorodého odborného zamerania, čo považujem za vysoký stupeň poznatkovej univerzálnosti a tým aj cennosti jeho prác.

Vedecká výchova.

Žiadateľ celkovo školil 5 doktorandov (kritérium je 2), z toho dvaja boli zo zahraničia. Podľa odborného zamerania, jedného doktoranda školil v študijnom odbore 6.4.2 Hydromeliorácie a štyroch v odbore 4.3.3 Environmentálny manažment. Školiť začal v roku 2012 a zatiaľ posledný z jeho doktorandov absolvoval doktorandúru v roku 2018.

Ostatné odborné činnosti.

Relatívne vysokú angažovanosť žiadateľa treba spomenúť v súvislosti s výskumnými požiadavkami v rámci rezortných, nadrezortných, agentúrnych, či iných aktuálnych projektov alebo objednávok. Popri 9 záverečných prácach s lesníckou tematikou riešených a publikovaných predovšetkým v rámci vedecko-výskumnej činnosti Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene, treba spomenúť najmä jeho účasť na tvorbe 4 projektových výstupov v rámci Národného klimatického programu SR, tiež spoluautorstvo na 3 medzinárodne iniciovaných prácach zameraných na mapovanie kritických záťaží v lese, ale aj na 14 cielených objednávkach Ministerstva pôdohospodárstva SR. Bol expertom OSN pre bilancovanie emisií skleníkových plynov, členom panelu OSN pre depozície a znečistenie ovzdušia v lesných oblastiach na Slovensku, bol členom Scientific Advisory Group Európskej komisie pre monitorovanie lesov, tiež národným expertom Európskeho programu k Dohovoru o cezhraničnom znečistení, ale aj národným koordinátorom Helsinskej rezolúcie v rámci Konferencie ministrov o ochrane lesov v Európe.

V oceneniach žiadateľa vyniká najmä jeho členstvo v kolektíve Medzinárodného panelu pre klimatickú zmenu – IPCC, ktorý bol v roku 2007 ocenený Nobelovou cenou za mier.

Počas svojej odbornej kariéry pôsobil žiadateľ vo viacerých vedeckých radách organizácií a vysokých škôl, v domácich a zahraničných redakčných radách vedeckých časopisov, vo výboroch domácich a zahraničných vedeckých podujatí a ako expert v niekoľkých medzinárodných pracovných skupinách. Vlastní certifikáty a osvedčenia pre posudkovú, súdnu a inú odbornú spôsobilosť na Slovensku i v zahraničí. Z ostatných jeho odborných a organizačných aktivít treba spomenúť najmä založenie a vybudovanie Ústavu ekológie a environmentalistiky na Stredoeurópskej vysokej škole v Skalici, zriadenie špecializovaných laboratórií pre monitorovanie lesa, zriadenie Výskumno-demonštračného objektu Poľana-Hukavský grúň a iné. V rokoch 1992-2004 bol riaditeľom Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene a v súčasnosti je rektorom Stredoeurópskej vysokej školy v Skalici.

Prílohy podkladu k vymenúvaciemu konaniu za profesora sú preukazným dôkazom rozsiahlej pedagogickej (učebnice a skriptá), ale aj vedecko-výskumnej (monografie, strategické diela) činnosti doc. J. Mindáša s cennými monografiami a publikáciami vydanými doma i v zahraničí. Sú to prevažne kolektívne práce s autormi zvučných mien. Sú potvrdením jeho schopností vedecky tvoriť, organizovať publikačné aktivity a následne produkovať národné strategické dokumenty významného spoločenského dosahu (napr. Národný klimatický program SR).

Záver.

Podklady doc. RNDr. Ing. Jozefa Mindáša, PhD. k vymenúvaciemu konaniu za profesora preukazujú, že menovaný splnil všetky odborné kritériá vo všetkých ukazovateľoch a oblastiach požadovaných v príslušnom vednom odbore v SPU Nitra ako podmienky pre pokračovanie vymenúvacieho konania.

Menovaný je na Slovensku známou vedecko-pedagogickou autoritou s relatívne rozsiahlou tvorivou a publikačnou činnosťou vrátane tvorby odborných podkladov pre rozhodovanie v environmentálnych politikách a v legislatívnych službách. Iniciatívne, ale aj z oficiálnych poverení, odborne zastupoval SR vo významných medzinárodných inštitúciách,

dohovoroch, pracovných skupinách a vedeckých tímoch. Zastával vysoké rozhodovacie funkcie vo vedecko-výskumných a vedecko-pedagogických inštitúciách.

Je významným predstaviteľom tvorby a realizácie odborných aktivít v oblasti ochrany lesa pred deštrukčnými a degradačnými javmi a najmä vo vzťahu k hrozbám nastupujúcej klimatickej zmeny. Práve v tejto oblasti dokázal definovať a interpretovať kľúčové vzťahy medzi klímou a „životom“ lesa v SR, čo je kriticky dôležitou podmienkou pre zvládanie súčasných a budúcich možných hrozieb vyplývajúcich z reálne sa meniacej klímy. Oceniť treba aj jeho originálne aktivity pri monitorovaní lesa v SR vrátane elektronických informačných a prezentačných aktivít a údajových služieb pre užívateľov.

Vzhľadom na splnené kritéria a celkové vedecko-pedagogické aktivity odporúčam doc. RNDr. Ing. Jozefa Mindáša, PhD. menovať za profesora pre študijný odbor 4.3.3 Environmentálny manažment.

V Nitre 27.9.2019.

prof. RNDr. Pavol Bielek, DrSc.
oponent